

KINNITATUD Tartu Ülikooli rektori
10. jaanuari 2014. a käskkirjaga nr 5
(jõustunud 01.01.2014)

MUUDETUD Tartu Ülikooli rektori
14. augusti 2015. a käskkirjaga nr 14
(jõustub 01.01.2016)

Tartu Ülikooli raamatukogu põhikiri

Võttes aluseks Tartu Ülikooli senati 21. juuli 2014. a määrusega nr 11 vastu võetud ja Tartu Ülikooli nõukogu 29. juuli 2014. a otsusega nr 18 kinnitatud Tartu Ülikooli põhikirja paragrahvi 15 lõike 2 punkti 8 ja paragrahvi 26 ning lähtudes Tartu Ülikooli seaduse paragrahvi 4 lõikest 2 ja teadus- ja arendustegevuse korralduse seaduse paragrahvist 4¹, kinnitan Tartu Ülikooli raamatukogu põhikirja.

[jõustub 01.01.2016]

I. Üldsätted

1. Tartu Ülikooli raamatukogu (edaspidi: raamatukogu) on Tartu Ülikooli (edaspidi: ülikool) koosseisus olev teadusraamatukogu, mis tegutseb oma põhikirja, Tartu Ülikooli põhikirja, Tartu Ülikooli seaduse, sundeksemplariseaduse, teadus- ja arendustegevuse korralduse seaduse ning teiste õigusaktide alusel.
2. Erialases tegevuses lähtub raamatukogu UNESCO ja IFLA (rahvusvaheline raamatukoguühingute ja -institutsioonide liit) ning teiste rahvusvaheliste erialaorganisatsioonide soovitudest ülikooli- ja rahvusraamatukogudele.
3. Käesolev põhikiri (edaspidi: põhikiri) sätestab raamatukogu tegevuse põhiülesande ülikooli raamatukoguna, mis täidab teadusraamatukogu funktsioone teadus- ja arendustegevuse korralduse seaduse mõistes ning toimib kui kultuurilooline varamu, säilitades ajaloolisi kogusid, samuti raamatukogu juhtimise korra, struktuuri, vara valdamise ja käsutamise korra, finantseerimise alused ning aruandluse ja kontrolli korra.
4. Raamatukogu nimi inglise keeles on University of Tartu Library, saksa keeles Universitätsbibliothek Tartu.
5. Raamatukogul on sümboolika vastavalt ülikoolis kehtivale korrale.
6. Raamatukogu põhiülesanne on
 - 6.1. tegutseda teadus- ja õpperaamatukoguna, toetades õppe-, teadus- ja arendustööd ülikoolis ning võimaldades kasutada seda ühiskonna arengu huvides;

6.2. aidata kaasa Eesti kultuuri säilimisele, luues rahvustrükiste täieliku kogu ning kogudes teadus- ja kultuuriloolist väärtust omavaid arhivaale;

6.3. osaleda rahvuslike inforessursside loomises;

6.4. edendada raamatukogu-, raamatu- ja infoteaduste ning ülikooli- ja teadusajaloo alast teadus- ja arendustegevust;

6.5. toimib Eesti teadusraamatukogude pädevuskeskusena ning infosüsteemi regionaalse keskusena.

7. Oma põhiülesande täitmiseks raamatukogu:

7.1. kogub, töötleb, säilitab ja teeb kättesaadavaks õppe-, teadus- ja arendustegevuseks vajalikud infoallikad, ülikooli väljaanded ja publikatsioonid ning muud teadusinformatsiooni allikad vastavalt ülikooli valdkondade ja asutuste infovajadustele; [jõustub 01.01.2016]

7.2. teenindab ülikooli liikmeskonda ja osutab avalikke raamatukoguteenuseid;

7.3. arendab elektroonilisi kogusid ja teenuseid; [jõustub 01.01.2016]

7.4. teeb oma kogudes leiduvad teavikud kättesaadavaks vastavalt kasutuseeskirjadele;

7.5. loob juurdepääsu teadusandmebaasidele vastavalt kasutuslitsentsidele;

7.6. teeb koostööd Eesti ja välismaa raamatukogude, infokeskuste ja erialaliitudega ning teiste juriidiliste ja füüsiliste isikutega;

7.7. arendab infokeskkondi, et toetada elektroonilist publitseerimist ja teadusandmete pikaajalist säilitamist;

7.8. suunab ja koordineerib ülikooli struktuuriüksuste raamatukogude tegevust ja raamatukoguteenuse pakkumist ülikooli raamatukoguvõrgus; [jõustub 01.01.2016]

7.9. õpetab infootsingut ning infosüsteemide ja andmebaaside kasutamist;

7.10. osaleb raamatukogunduse ja infoteaduste alase taseme- ja täienduskoolituse korraldamisel ja on praktikabaasiks üliõpilastele;

7.11. teeb teadus- ja arendustööd raamatukogu- ja infoteaduste, raamatuteaduste ning ülikooli ja teaduse ajaloo valdkonnas ning publitseerib teadus- ja arendustöö tulemusi;

7.12. koostab ülikooli, teaduse ajalugu ning oma kogusid tutvustavaid väljaandeid ning korraldab konverentse, seminare ja näitusi;

7.13. täidab muid ülesandeid, mis aitavad kaasa raamatukogu põhiülesande täitmisele.

II. Juhtimine

8. Raamatukogu juhib direktor, kelle valib senat avalikul konkursil rektori määratud korras viieks aastaks. Raamatukogu direktoriga sõlmitakse tähtajaline tööleping.

9. Raamatukogu direktor:

9.1. vastutab raamatukogu üldseisundi ja arengu eest ning juhib raamatukogu tööd, tagades raha ja muu vara õiguspärase ning otstarbeka kasutamise;

9.2. moodustab raamatukogu töökorralduslikud üksused ja määrab nende ülesanded, pädevuse ning juhid;

9.3. kehtestab raamatukogu tasuliste teenuste hinnad;

9.4. kehtestab raamatukogu väljaannete ning raamatukogule mittevajalike teavikute müügihinnad ja -tingimused;

9.5. otsustab raamatukogu väljaannete ning raamatukogule mittevajalike teavikute võõrandamise;

9.5¹. korraldab ülikooli struktuuriüksuste ostetud teavikute arvelevõtmise raamatukogus; [jõustub 01.01.2016]

9.6. [kehtetu 01.01.2016]

9.7. moodustab töökorralduslike probleemide lahendamiseks komisjone, toimkondi jm kollektiivseid otsustus- või nõuandekogusid;

9.8. täidab muid ülesandeid, mis on vajalikud raamatukogu põhikirjaliste ülesannete täitmiseks ja eduka tegevuse tagamiseks.

10. Raamatukogu direktoril on õigus raamatukogu eelarve piirides ja raamatukogu eesmärgi täitmiseks ning arvestades ülikoolis kehtivaid tingimusi ja korda ning õigusaktidest tulenevaid nõudeid ülikooli nimel sõlmida

10.1. teenuste osutamise lepinguid füüsiliste ja juriidiliste isikutega;

10.2. müügilepinguid raamatukogule vajalike vallasasjade (sh raamatute) ostmiseks;

10.2¹. müügilepinguid raamatukogule mittevajalike teavikute müümiseks; [jõustub 01.01.2016]

10.3. litsentsilepinguid andmebaaside kasutamiseks;

10.4. litsentsilepinguid autoriõigusega kaitstavate teoste elektrooniliseks publitseerimiseks;

10.5. toetuste vastuvõtmise ja käsutamise lepinguid;

10.6 kasutuslepinguid raamatukogu kogudesse kuuluvate esemete ajutiseks kasutada andmiseks.

10.6¹. kasutuslepinguid vallasasjade kasutusse võtmiseks. [jõustub 01.01.2016]

11. Direktori äraolekul asendab teda üks töökorraldusliku üksuse juhtidest direktori ettepanekul rektori korralduse alusel.

12. Raamatukogul on kuueliikmeline nõukogu (edaspidi: nõukogu).

13. Nõukogu koosseisu kinnitab rektor raamatukogu direktori ettepanekul kolmeks aastaks (v.a üliõpilasesindaja, kes määratakse üheks aastaks).

14. Nõukogu koosseisu kuuluvad

14.1. neli professorit ülikooli neljast valdkonnast (üks professor humanitaarteaduste ja kunstide valdkonnast, üks sotsiaalteaduste valdkonnast, üks meditsiiniteaduste valdkonnast ja üks loodus- ja täppisteaduste valdkonnast) raamatukogu direktori ettepanekul; [jõustub 01.01.2016]

14.2. raamatukogu direktor;

14.3. üks üliõpilaste esindaja üliõpilasesinduse ettepanekul.

15. Nõukogu esimees on direktor. Direktori äraolekul volitab ta ennast asendama nõukogu esimehe ülesannetes ühe nõukogu liikme.

16. Nõukogu koosoleku kutsub kokku esimees vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui üks kord aastas. Nõukogu esimees peab koosoleku kokku kutsuma ka vähemalt 1/3 nõukogu liikmete soovil. Nõukogu on otsustusvõimeline, kui koosolekul osaleb vähemalt neli nõukogu liiget. Otsus on vastu võetud, kui selle poolt on hääletanud üle poole koosolekul osalenud nõukogu liikmetest.

17. Nõukogu

17.1. võtab vastu ülikooli arengukavaga kooskõlas oleva raamatukogu arengukava;

17.2. kinnitab raamatukogu teadus- ja arendustegevuse suunad, teadusteamad ning teadus- ja arendustegevuse aruande;

17.3. kehtestab nõukogu kodukorra;

17.4. valib ülikoolis kehtivas korras raamatukogu korralised teadustöötajad, välja arvatud juhtivteadurid;

17.5. arutab raamatukogu direktori või teiste nõukogu liikmete ettepanekul muid raamatukoguga seotud küsimusi ning võtab antud küsimustes vastu seisukohti.

III. Vara ja finantseerimine

18. Raamatukogu eelarve ülikooli eelarve osana kinnitab ülikooli nõukogu ülikooli eelarve vastuvõtmisel.

19. Raamatukogu vara on ülikooli omand.

20. Raamatukogu võib osutada oma tegevusega seotud tasulisi teenuseid, millest saadavad vahendid kasutatakse tema põhikirjalise tegevuse finantseerimiseks.

IV. Järelevalve, aruandlus ja kontroll

21. Raamatukogu direktor on aruandekohustuslik senati, rektori ja õppeprorektori ees.

22. Raamatukogu tegevust kontrollitakse vastavalt seadustele ja ülikoolis kehtivale korrale.

V. Põhikirja muutmine ja rakendamine

23. Raamatukogu põhikirja ning selle täiendused ja muudatused kinnitab rektor.

24. Tunnistan kehtetuks Tartu Ülikooli 28. oktoobri 2005. a määrusega nr 17 vastu võetud ja 22. juuni 2006. a määrusega nr 10, 30. oktoobri 2009. a määrusega nr 13, 22. veebruari 2011. a määrusega nr 4 ning rektori 14. juuni 2012. a käskkirjaga nr 18 muudetud Tartu Ülikooli Raamatukogu põhimääruse ning rektori 1. novembri 2005. a käskkirjaga nr 29 kinnitatud ja 10. detsembri 2008. a käskkirjaga nr 26 muudetud „Tartu Ülikooli raamatukogu direktorile volituste andmine“.

25. Rakendan põhikirja tagasiulatuvalt 1. jaanuarist 2014. a.